

PERŽVALGA.

„Vil. Žinios“ rašo: — Iš Irkutsko telegrafuoja, kad paskirtasai Vilniaus karės apskričio kariumenės vadu generolas Rennekampfas jau išvažiuojas iš Irkutsko į Vilnių.

Tai gi galima tikėtis da baisesnių laikų Vilniaus karės apskrityje, kuris apima ir dalį Lietuvos. Rennekampfas, kuriam karėje su japonais nesisekė, budamas gi ikišiol Irkutsko (Siberijoje) gen.-gubernatorium pasirodė vienu iš kraugerisčiausių „karžygių“, dabarties revoliucijoje. Jis bene pereitą pavasarį yra nustebinęs visą pasaulį savo budelišku sumanumu: mat kas ten norėjo ant jo gyvybės pasikėsyti, viskas nuėjo be pasekmės; tad Rennekampfas išleido atsišaukimą į... revoliucionierius, kad jeigu iki paskirtam laikui neišduos suokalbininkų, norinčių jį nužudyti, tai jis liepsias sušaudyti 6 revoliucionierius, sėdinčius kalėjime ir laukiančius teismo. Tą turbūt jis ir išpildė. Dabar ta kruvinoji šmėkla ateina į Lietuvą — galime laukti iš ten baisesnių žinių...

— K. Liutkus iš Brooklyno mums rašo: — Čia pranešu, kad buvęs Brooklyne B. V. y. t. a. u. t. a. s (kun. B. Šlomas), apie kurį daug laikraščiai rašo dėl jo gešfto, yra užėmęs parapiją Montreal, Canada.

Tą pranešė, prašydamas paaiškinti, ar tiesa, ką rašo laikraščiai, Pijūs Draugelis, — 106 Parthenais str. Montreal, Canada.

— „V. Žinios“ praneša, kad „Skardo“ N4 konfiskuotas už patalpinimą straipsnio prieš valdžią.

— Įžanginiame „Kovos“ N7 straipsnyje, p. a. „Ar mes galėsime turėti universitetą“, parašytame dėl žinomo užmymo įsteigti Amerikoje lietuvių universitetą, pripažinta, kad

tokio universiteto įkurimas negalimas ypač dėl medegiškų pajiegių; reikalingas, esą „liaudies universitetas“ savitarpinis apsišvietimas, kurį privalytų organizuoti T. M. D. ir toliau rašo: —

„Kaip tokį darbą — savitarpinio apsišvietimo — galime varyti? Reikia kuodaugiausiai išleisti gerų raštų, įkurti knygynus, skaityklas; jungti apšvietos kliubus. Galime įtaisyti vakarines mokyklas (kur galima) Skaitymas žmogų teipgi apšviečia, kaip ir mokykla. Ir mokykloje mokina iš knygų. Istorijų, geografijų, aritmetikų ir t. p. mokslo rankvedėlių mums išleisti nebereiks, — tokių jau turime Europoje. Mums reikės daugiau raštų iš politikos, ekonomikos, draugijos gyvenimo ir apie kitokius klausimus butinai darbininkams reikalingus“.

— Buvęs „Lietuvos Balso“ išleistojas ir redaktorius, A. Daukša, kaip girdėt, buvo ne tik geru juodašimčiu, susisėbravusiu su carų valdžia, apie ką jau buvo rašyta, bet ir ne mažas visuomenės kišenių apvalytojas. Lietuvos laikraščiuose jo pajieško žmonės, už mokėjusieji už „Lietuvos Balso“, kurs jau nuskambėjęs į skradžias. Daukša dingęs, kaip Brooklyno „Pasaulės“ išleistojas. Gerai, — bent žydų priešai nepurkš vien ant žydų prigavyčių, turėdami sužydėjusius savo krikščionis tautiečius ir net kunigus.

— Svarbus klausimas, pakeltas pereitame numeryje, apie vakarines lietuvių mokyklas (žr. F. Bagočiaus straipsnį). Pensylvanijos lietuviai visi, rodos, gali pritarti tam užmymui ir pasirašyti. Nors, žinant čionykštę politiką, „politikierių“ metelninkystes, galima labai-labai abejoti, ar tas reikalas bus kada įvykintas, kad ir Harisburgo valdžia nutars prielankiai, — nes mat tas priguli ir nuo kiekvienos vie-

tos politikierių, — bet tas mūsų reikalavimas nenužemims, bet da pakels mūsų vardą geresniųjų jankių akise — matys bent, kad mes suprantam apšvietą ir jos pageidavimą. O kad per politikierių užmačias mūsų geismai neišpildys, tai ne mūsų bus kaltė.

Iš Lietuvos.

Vilnius. „Žiburėlio“ susirinkimas. „Žiburėlis“ — tai yra draugija, jau suviršum 20 metų šelpianti mokslan einančią lietuvių jaunuomenę. Pradėjo jis gyvuoti vienos panelės Gabrielės Petkevičaitės pastangomis, bet greitai surado daugiau šalininkų ir per 20 suviršum metų slapta varė savo darbą. Visi mes labai gerai žinom, koks vargingas likimas ištinca mūsų jaunuomenę, atsisakiusią eiti į seminariją. „Jei žmogum nenori būti, tai eik sau šunims šėką piauti!“ — tokiais žodžiais nekartą išvaro tėvai iš savo namų nepaklusnius vaikus. Jei toks vaikas toliau nori tęsti mokslą, tai jau iš jaunų dienų turi pradėti kovot su didžiausiais vargais ir badu. Nevienas neišturi toj sunkioj kovoj ir pusiaukeleį suklumpa. Tokiu budu jau ir mes nustojo me nevieno draugo. Tokiems moksleiviams ir rupinasi „Žiburėlis“ atėit į pagelbą ir jau nevieną išgelbėjo iš giltinės nagų; yra keletas sušelpių ir šelpiamų jo ir socialdemokratų. Buvusis 14 sausio jo susirinkimas — tai pirmutinis atviras susirinkimas. Atėjo į jį vos apie 20 žmonių, bet įvairių pažiūrų žmonės. Buvo žmonės, kurie troško, kad „Žiburėlis“ eitų tomis-pačiomis vėžėmis, kuriomis ikišiol ejo; buvo vėl kiti, kuriems tai visai nerupėjo, o tik žiurėjo, kad daugiau narių būtų galima pritraukti. Kokie tie na-

riai, jiems ne galvoj — kad ir tai kokie atzagareiviai ir dar gi juodašimčiai būtų. Vistik šį kartą da pasisekė sulaukyti jį senose vėžėse, norint į valdybą jau vos tik nepakliuvo naujai įstojusis į „Žiburio“ draugiją „Vilniaus Žinių“ redaktorius kunigas Tumas. Šelpiamieji teip-pat visi tinkami žmonės, už tai, kas užjaučia tam darbui, tešelpia jį šiokiu ar tokiu budu.

„Skardas“.

Naumiesčio pav., (Suv. gub.). (Atsiūsta iš St. Louis, Mo.). Susirinkus keletai laišku iš Lietuvos, pranešu visuomenei ką man rašo draugai ir draugės.

Didelei nusistebėjau gavęs tokias nemandagias žinias. Vieni ir kiti skundžiasi, kad jau nebegali teip ilgai gyventi, nuo prispaudimo valdžios svietiškos ir — labiausiai — dvasiškos. Merginoms tankiai prisieina susiremti su kunigais; mat metus atgal anie viską iškvošdavo iš jų kas apielinkėję darosi.

Viena rašo, kad jau net neturinti prie ko eit į išpažintį... Mat mergina nepratusi meluoti kaip pasisakant, kad skaito „Naująją Gdynę“, tai ir... turint eit prie kito. Viena diena per atlaidusėjusi prie trijų; kantrybės netekus, trečiam sakėsi, kad jau išipaku-tavojus besitrunkydama nuo vienos spaviednyčios prie kitos. Tai tas da ilgiaus ka-mantinėjęs. Ir dink žmogus kur dingstas!..

Antra rašo: „Ar pasiuto tie mūsų dvasiški tėveliai, — negali nueiti nė į bažnyčią. Iš sa-kyklos „M a r m a l y“ klebonas ir R. garbinas aną kaip kokią šventąją.“

Kita vėla praneša: girdi ar iš galvos kraustosi tie mūsų kunigai, beplatindami juodašimtiškus raštus; kuomet, girdi, budavo negalima kunigui kalbėti važiuojant su šv. sakra-

mentais pas ligonį, o dabar, esą, leista mėtyt huliganiškas knygetes; matyt, girdi, jiems rudis sugrįždamas su pipirais iš Prusų, ar da iš toliau pranešė ma n i p e š t a . . .

Toliaus praneša, kada jau atsibuvo Griškabudyje 24 d. sausio mažazemių rinkimai į dumą, ir tapo išrinkti du vyrai: Kraujučių Šipaila ir Barzdų Simokaitis, — abu pirmieji. Neapsiriko mažazemiai išrinkdami šiedvi ypatingai.

Didžlaukių busų rinkimai Šakių mieste, vasario 5 d.

Gerai galėjom prisiziūrėti į rinkimus į pirmąją dumą; žinoma, tokioms vėžems eina ir dabartinė. Nežiurint, kad rinkimai atsibuvo su kazokais, vienok vietose, kur lankėsi mūsų draugai L.S.D.P., išrinko atstovus abejutiškus, o kaip kur ir visai gerus. Ten kur negalėjo lankyti dėl visokių kliūčių, išrinko juodašimčius visokius atžagareivius Ropus ir tt.

Miela girdėt kiekvienam, kad žmonės išsirenka gerus šventų žmonijos tiesų apginėjus; ne viens pasako, kad išrinkus gerą atstovą, tuos kelios plytos išgriuva iš Romanovo (caro) namų.

Bet da toli prie sugriuvimo to taip įsisenėjusio lizdo, prie to darbo reikia daug spėkų, kantrybės ir kaštų. Mūsų amerikiečiai kitokį paramą negalime duot tiems mūsų geriausiems broliams, kovojantiems su ištvirkusia, visiems iki gilumos smegenų nūgrisusia cavo valdžia, kaip tikrai pinigiską pašelpą, siūsdami aukas veikiančiai partijai. Nesigailėkime, broliai, nors tos aukos mūsų prakaitu uždirbtos, atmintim, kad kovotojai nesigaili net savo kraujo, lieja aną visų naudai.

Prašalikime iš savo žmonės juodašimčių įkaltas pliovones ant kovotojų, nes jeigu klausysime tų naktinių šikšnotsparnių ir paliksim jų pasekėjais, tai

ateityje reiks gedėtis prieš iškovotą laisvę! Tik prisiziūrėkim arčiaus į laikraščius, patirsim viską, patirsim ir tą, kur kokis įsisedęs į taradėką apibėga visus laikraščius, berdamas pliovones ant Social-Demokratų Partijos, ant tos partijos kuri daugiausiai yra pasidarbavus ir darbuojasi dėl visos žmonijos laisvės, pernešus tiek persekiojimų ir visokių kančių. Broliai amerikiečiai! Kodėl mes vis atsiliekam? Paziūrėkime į kitas tautas — kad ir į peikiamus žydus, kurie, kas ne man vienam žinoma, priduoja duonos mūsų broliams uždarytiems šaltuose kalėjimuose.

O mes vadinamės krikščionimis ir klausome kunigų, kurie mokina mylėt artymą ir neduoti pašelpos savo broliams!

Fel.

Vilkaviškis (Suvalkų g.). Jeigu atsiranda žmonės, kaip va „V. Ž.“ N.11 p. A—ks ką laiko sau už priedermę — patinkamą girti, tai juo—jau mano priedermė yra pataisyti nesutinkantį su teisybe prasireškima.

Kiek jau buvo pakelta klausimų, paduota sumanymų, kiek iškilusių aikštėn reikalų ir reikalavimų, kurių jokių būdu mūsų visuomenė neįstengia patenkinti. Bet „Žiburiečiai“ — kas kiti! . . . „Jie, sako p. A—ks, buvo nutarę įkurti 5 Vilkaviškio parapijų kaimo mokyklėles. . . dabar tą savo pagirtiną užmanymą išpildė ir dar kaip. . . įkūrė net 8 tokias mokyklėles, butent: Baziliuose, Obšrutuose, Pustapėdžiuose, Budezeriuose, Kiršuose, Stirniškiuose, Antupyje, Oškabaliuose. Už ką tebuna jiems garbė“. Tegul buna. Aš norėčiau pažymėti tikrai tą, jog ne vis tai „Žiburiečiai“ atliko. Imant atydon Pustapėdžius, Budezerius, Antupį, Stirniškį, ten šikšnosparnių mokyklėlės veikė jau pernai žie-

mą, kuomet „Žiburio“ nieks nė žinote—nežinojo, nes dar ne buvo užsikūręs; o antra — ir šįmet jų (mokyk.) atidengimo pradžia paeina iš pačių žmonių inicijatos. Ir tai dėlto, kad žmonės nekviečiami, savo noru, pažindami jų reikalingumą patįs vieni susitelkė: pasijieškojo „mokytoją“, sutarė sąlygas, mokymo tvarką ir kitą ką. Tokia—pat eisena įsteigta mokyklėlė ir Obšrutų kaime. Taigi kodėl viso to nežino; ar nenorėjo žinot p. A—ks? Kodėl nepaminėti tokius vyrus kaip Petras Nemuras, ačiu kurio pastangai ir darbštumui Antupiečiai antri metai džiaugiasi mokyklėle. Nejaugi Tamista manai, jog mus visus „Žiburys“ nuomavo?! . . . O, gal, nori tik teip, iš savo malonės mus apkrikštyti?! . . . Nesuprantu kam tie užgaidai. . . „Vil. Žin.“

Panevėžis (Kauno gub.). „Kunigų kurijos“ rinkimai. Sausio 11 d. Panevėžyje buvo „kunigų kurijos“ rinkimai. Suvaziavo mūsų (norėjau pasakyti juodašimčių, ne. . . juodai apsitaisusių!) 23 vyrai — visi, dėkui Dievui, pilni, sotūs, druti! . . . Nebuvo kalbos, kad mūsų žemes atiduoti neturintiems. ? Juokai! ir mes patįs juk turime mažai žemės! . . . Nebuvo kalbos, kad rinktume iš savo tarpo vyrus pirmieji, arba, Dieve sergėk, kokį „ciciliką“!

Prieš rinkimus sutikau vieną savo pažįstamą. — „Kur eini?“ — klausia jis. — „Rinkti pralotų į dumą!“ — atsakiau. — „Na, tikrai išrinkite drutus, tvirtus, turtingus kanauninkus!“ — tarė. Bet ne, kanauninkų neišrinkom, — išrinkom 4 patrijotus. Pirmas — Rumševičius iš Pabiržės — žemas, drutas, stačiais rudais plaukais, pailgu, raudonu veidu ir tt.; tiek maž—daug tegalima apie jį pasakyti. Antras — Baronas. Jiems dviem daviau contra

(prieš). Trečias buvo Genys ir Ramygalos ir ketvirtas — Staševičius iš Sostų; negirdėjau apie juos, kad keiktų „cicilikus“ savo bažnyčiose; rodėsi simpatiški — daviau pro (už).

Ir mūsų komedija pasibaigė. Matyti, gerai sugalvojo mūsų „išmintingoji“ vyresnybė, įtaisydama rinkimus kurijomis. Ji norėjo, kad visur būtų „savo“ žmonės: tarp juodai apsitaisusių, kad nebūtų sėmėgių, tarp dvasiškųjų, kad nebūtų svietiškjų, — visur „savo“, o iš visų kurijų, kad išeitų juodašimčiai. Tikrai ar pasiseks tatai, netrukus pamatysime!

Kunigas „cicilikas“.

Žagarė (Šaulių pavieto). Kratos ir suėmimai. Pagyvenęs kiek ir geriau apsidairęs savo naujojoje vietoje, kvartalinis ėmėsi naikinti „revoliuciją“. Pirmomis gruodžio mėnesio dienomis iškretė Mitrevičių; nors nieko nerado, bet suėmė sunų, Teodorą užtaik, kad jo brolis atsižymėjęs apylenkė, kaip laisvės kovotojas. Kaltino jį paskui už kokias ten proklemacijas, ir gubernatorius administratyviškai nubaudė jį 3 mėnesiais kalėjimo. Praslinkus kuriam laikui, visa ta juodoji armija, judošiaus Každailos vedama, atsigrudo pas Kvedarus. Apstatę sargyba namus, norėjo paimti sunų Antaną, kuris buvo žinomas jiems, kaip agitatorius. Seniai jau jis buvo gaudomas, bet laimė jį saugojo, ir šį kartą Antanas išspruko iš jų nagų.

Odos pabrūko darbininkai padavė, surašę, valdybai savo reikalavimus ir pasisakė streikuosią, jeigu jie nebusią išpildyti. Valyba davė žinią kvartaliniui, kad pabrūke „maištas“. Tasai, kaip bematant, pribuvo su savo narsiąja gvardija „sukilėlių“ ramlyti, suėmė vieną darbininką, kaip steiko vadovą ir nugabeno į Šaulius.

„Skardas“

Ka skaityti?

Kunigų išleidžiamuose laikraščiuose tankiai yra nurodyta ant pirmiejiškųjų ir abelnai ne kuniginių laikraščių ir knygų, kaip ant pavojingų, kurių doras žmogus, katalikas, neturįs skaityt, nes beskaitant, esą, gali nustoti tikėjimo ir tapti ištvirkėliu... Tą kunigų nuomonę da tankiaus išgirsi bažnyčioje skelbiamą iš sakyklos, iš tai kur-kas įvaiskiaus-aršiaus, negu laikraščiuose.

Bet kai-kada tenka išgirsti tokią pat nuomonę ir tarp pirmievių ir jų laikraščiuose jau nekartą teko matyt nurodymai, kad tokių ir tokių atzagareiviškų, ar juodašimtiškų raštų negalima duot žmonėms skaityt ir laikyt viešuose knygynuose arba skaityklose. Teip neseniai „Vilniaus Žiniose“ rašė Senapilės „Šviesos“ draugija, nutarusi nelaikyt knygyneliuose juodašimtiškų brošiūrų, kaip: „Didžiausi mūsų priešai socialistai ir masonai“ ir k.; teip kai-kurie korespondentai savo laiškuose į Ameriką rašė, kad juodašimtiškų lapelių nė neturi, kadangi juos draugai kur gavę tuojaus paplatiną smulkiais šmočiukais ant vėjo; teip, atsimeņu, su viršum metal atgal Skotijoje išėjusiam „Laike“ ėjo polemika, — buvo tas pagalios ir „V-bėj“, — už tai, kad vienas tvirtino, jog „Šviesos Draugystės“ kuopos privalančios neimti, kaip organo, „Žvaigždės“ tiktai delto, kad ji darbininką neapšvies, neprives prie susipratimo, bet dar aptamsijs. Su tokiu pat tikslu neseniai skambėjo po Amerikos lietuvių kolonijas karštos prakalbos, kur buvo išpeikiami laikraščiai kaip „Žvaigždė“, teip ir „Vienybė“, „Kova“ ir „Lietuva“. Prieš šituos tris pirmiejiškus laikraščius stoja patysgi pirmieviai, ar šiaip ar teip — ne atgaleiviai. Ir tas kurstymas eina, maudžia, jei ne atvi-

rai, tai slapta, po priedanga, privatiškai. Yra žinomos ypatos, kurios da-gi nesidrovi vadinantis socialistais ir — atkalbinėja skaityti ne tik pirmiejišką kokį nepatinkamą laikraštį, bet ir socialistų organą!

Kad tos ypatos butų kitų kokių laikraščių agentais, tai da butų suprantamas tas jų pasielgimas, tai sakytume — bisnis! jis prie visko žmogų pastumi. Bet dabar agituojama su koku kitoku tikslu, ne dėl gešefto.

Tas tikslas tankiausiai toks siaurutis, toks menkutis! Išleistojas, ar redaktorius ypatiška nepatiko, ir jau to užtenka, kad galėtų boikotuoti laikraštį! Nors kito geresnio laikraščio ir nebutų — vis tiek! Sulyg tokių tų žmogų nuomonių, šiame atvejy neskaityk, brolau lietuvi, jokio lietuvišku laikraščio. O jie neseniai, pirm to savo užpykimo, kalbėjo per prakalbas ir galvėla kalbės, kad lietuviai imtų už skaitymo laikraščių ir knygų, kad skaitytų visus laikraščius ir „mastikautų“ — manytų, svarstytų ir atskirtų pelus nuo grūdų.

Kunigai nuolat rėžia, kad žmonės moką atskirt pelus nuo grūdų ir delto nė į rankas neimā blogų raštų. Bet kaip atskirsi blogumą nuo gerumo, jeigu nuo to menamo blogumo jau ištolo pakratysi rankas? O gal kartais paziurėjus persitikrintum, kad tai tas, ką spėjai esant nuodais, yra ištikrogydančiais vaistais? Gerumą pažinti galima tiktai sulyginus su blogumu, ir atpenč. Jokio kilto proto, genijaus, jokio garsaus pedagogo, gerbiamo moralisto nebutų buvę pasaulėje, jeigu jie butų lavinęsi iš šaltinių vien jiems patinkamų ir butų užsimerkę prieš dalykus, kur ištolo ar paviršium išrodo negražiais, nepadoriais. Toks butų — vienpusis, siauraprotis, ir jo talentas neišsiplėtotų, bet kas-kart nyktų.

Kunigų laikraščiuose tankiausiai apginama dorybė. Teip ir nuo vadinamų „bedieviškų“ laikraščių gina katalikus tik delto, kad jie beskaičydami „neištvirkų“, nenustotų doros. Bet kaip jie patįs supranta dorą, tai paimkime iš pačios „Žvaigždės“ bent vieną sakinį: „Philadelphijoj ant seimo (Susiv. Liet. R.-Katalikų) buvo nutarta, kad kuopa, priimanti per senus, ar ligustus sąnarius, už savo tokį *nedorą darbą* bus suspenduota visa“. Teip rašo „Ž.“ N5 kun. J. V. Kudirka, Susiv. prezidentas. Kitą syk mus kunigai mokino, kad ypatingai yra doras ir krikščioniškas darbas priglausti senelius, ligustus ir visus apleistuosius...

„Žvaigždė“ nuo 1-ojo liet. katalikus „kongreso“ priėmė, matomai, ant visados devizą: „Dorybė be tikėjimo yra niekai!“... (Kitąsyk mane rodo mokino, kad „tikėjimas be dorybės yra niekai“).

Šitokią nuomonę išpaivinus sau į galvą, „Žvaigždė“ gali daryt kas-žin kokius nedorus darbus (kad tik nieks negalės teismui apskųst!), vis bus gerai, bile tik ji turės, ar bent mislys, kad turi tvirtą tikėjimą...

Teip antai 7 num. ji paduoda iš Philadelphijos ir iš Ambridge (Pa.) korespondencijas, kuriose visaip išniekinama „Vienybė“ ir „Kova“ už tai, kad tuodu laikraščiai tose vietose priveisį „cicilikų-juodašimčių“ (!), kurie esą teip ištvirkę, pasileidę ir girtuokliai, kad nebegalį... „nei savo tikrų giminių pažinti“ (!)

Į tuo tarpu „Kova“ (N7), tai kritikuodama, sakosi tik vieną skaitytoją teturint toje teip jos ištvirkintoje vietoje, Ambridge*).

* „Vienybė“ gali garbingai (kad ir ne be gailėsčio) pranešti, kad toje vietoje neturi nė vieno skaitytojaus. Adm.

Iš to matyt kokia „Žvaigždės“ dorybė. Visoks įrankis geras savo priešui šmeišti. „Tikslas išteisina įrankį“ ikišiol vadinosi „makiavelizmu“, dabar — „milukizmu“...

Iš tikrųjų-gi nė viens rodos negalėtume pasakyt, kad mūsų kuris nors dabar gyvuojančis laikraštis yra teip jau labai dideliu tamsintoju ir, ypač, nedorybės platintoju. „Žvaigždė“, teisybė, savo tokias pasielgimais, apie kuriuos tik-ką kalbėjom platina nedorybę, bet tai nėra jau teip didelė ta nedorybė. Laikraščiai gal tik tiek nedorai daro, kad talpina prigavikų apgarsinimus (tokių apgarsinimų vienok „Žvaigždė“ turi daugiau už „Vienybę“), bet tai yra „amerikinis bisnis“, tai-tikriaus sakant, — galybė kapitalo, kuris, anot Markso, nuo galvos iki kojų purvines ir pašvinkęs. Norint išnaikint laikraščių „parsidavėliškumą“, reikia naikint visą parsidavėlių sistemą — kapitalizmą.

Iš to visko matyt, kad neprivalome ir net negalime uždrausti ką nors žmonėms skaityti. Nes jeigu išrasime ką nors esant reikalingu uždrausti, tai prieisime galų gale prie to, kad nė patįs nežinosime, ką skaityti. J. Baltrušaitis.

Dabvrties evoliucija.

(Žr. N6).

V.

Bet visuomenė negali toliaus nešti tokį jungą. Ji klausia savęs; ką-gi gali mums duoti tie valdininkai iš buržuazinių luomų? Ir ką-gi visuomenė mato: Pramonės kryžiai — t.y. pramonės sustojimas kuris, seniaus atsitikdavo retai, bet dabar palieka jau kroniška liga. Sustojus, geležies pramonei, eina tuojaus sustojims austuvių, po to — kasyklų, po to — jureivystės ir teip toliau, be pabaigos.

Dabar Vakarinėj Euro-

poj galima suskaičiuoti nemažiau 4—5 milijonų darbininkų be darbo; dešimtis tukstančių žmonių eina iš vieno miesto į kitą, mėgindami vienok su meldimu nuo kapitalistų—parazitų gaut darbą. Italijos miestuose sukilo žmonės, reikalaujami iš valdžios: „darbo, arba duonos!“ Panašu į tai, kaip 1787 m., t. y. pora metų prieš didžiąją Prancūzijos revoliuciją, prancūzų ūkininkų būriai klaidžiojo keliais, niekur negalėdami rasti nė kiek žemės, kur galima būtų jiems sėti javus, — teip-pat-gi ir dabar pabriku darbininkai keliauja iš vieno miesto į kitą, nerasdami niekur vietos, kur jiems leistų dirbti savo maistui.

Didelės pramonystės dalis sutabdytos lig laiko. Abelnai dideli miestai tam-tikruos laikuos nyksta. Teip Šefild (Anglijoje) nyko 1879 m., teip-gi pusė šimto su viršum didelių geležies pabriku stovikasmets pačiame paramonės centre — Anglijoj; teiposgi didieji miestai Škotijoj pirma gyvenusieji iš cukraus, arba metalo pramonės, dabar pradeda nykti. 1886m. keli šimtai tukstančių darbininkų paliko be darbo Londone, ir kasdien ant puikiosios sostapilės gatvių girdžiama buvo bado iškankintųjų žmonių vaitojimai ir meldimai, kad „mielaiširdingieji“ duotų kasnį duonos; bet į turtingųjų apgyventąją miesto dalį jų neleidodnes mat bagočiam nepatiko toki nuplyšę valkatos...

Ir tai dedasi, kada perdaug yra išdirbta pardavinių (tavorų)! Akmeninių anglių šalyje milijonai žmonių negali žiemą jomis pasikurti pečius; audėjas, katras per metus išaudžia myliomis matuojamą audeklą, priverstas yra savo vaikus leisti ant gatvės su skudurais apdengtą; murininkas, katras stato pilis, pats priverstas gyventi smirdančio sklepo urvuose, ir siuvėja, apredanti

balines ponias stebuklingoms drapanoms, priversta žiemos laike eiti ant gatvės su suplyšusia skepeta.

Ir tą viską tie auksiniai tyronai su visais savo svietiškais ir dvasiškais tarnais vadina da civilizacija, kuri esant reikalinga, kad galima būtų sutvarkinti viešpatystė! Reikia jau tikrai mislyti, kad ištikrųjų tie vampirai—išnaudotojai eina prie to, kad galima būtų darbininkų luomą, su pagalba dvasiškai—mistiško melagišku po, įtraukti vėl į vergiją!

VI.

Vienu žodžiu sakant, ekonomiskasai padėjimas Europoje privestas prie didžiausios ir pilniausios betvarkės, viešpataujant da-gi visu-baisiausiai reakcijai. Bet ta betvarkė negali ilgai traukties. Žmonijai atsibodo pergyventi tie kryžiai, atsibodo tas baurusis engimas iš pusės tranų, maž mislijančių apie ateitį. Žmonija nori dirbti, bet ne tam, kad reiktų kęsti bādą ir skurdą! o tik tam, kad būtų vienybė, lygybė ir laisvė. Žmonijai amžinai atsibodo jau gyventi tuose skurduose ir bėdose, kada ji tokius didelius turtus sutveria.

Už tai ir darbininkai Vakarinės Europos pradeda suprasti pilningesnį reikalavimą — panaikinti ne tik viešpačius, karalius ir jų parlamentus, bet ir visus viešpačius turčius-piniguočius, lygiai ir jų mokslo skelbėjus, su šių laikų dievu Aukšu.

Žmonija pradeda reikalauti pilno išgriovimo senosios viešpatystės ir viešpataujančių luomų, ji stengiasi pati paimti savo rankas visą darbą, kur ir kaip tik atsitaikys proga.

Ir tas momentas netoli ir greitai prisiartina. Juk pati pramonės betvarkė ir visur viešpataujanti reakcija priartina sau galą — išnykimą senosios viešpatystės, priartina ta ateitį, kur nė vienas nebu-

nuskurdęs, nė išalkęs, nė ap-rubežiuojamas savo mislise, kur bus politiška, ekonomiška ir dvasiška laisvė.

Taigi žus syki tie satrapai despotai—vampirai ir žus dabanties triasabis dievas, kaip tai: viešpatystė, kapitalas ir religija, — kaipo trys dalys suvienytos į vieną kuną, kur apėmęs smaugia visą žmoniją; išnyks jis kaip dumai ant oro! Tada bus žmonijos gyvenimas ant reališkų pamatų remiamas morališkai—ideališkai iš pačios draugiškosios psichologijos. (Galas) A. Kaiminas.

Politiszkos žinios.

Maskolija.

Didelį įspudį Londono gyventojams padarė aną utarninką žinia iš Peterburgo, buk caras užmuštas. Tas gandas nėjo silpnyn per visą dieną,—priešingai — da paskiaus ėmė kalbėti, kad ir carienę patikęs tas pats likimas. Bet tai pasirodė neteisinga žinia, kilusi iš to, kad netoli caro rumų sugauta kiek revoliucionierių su kokiais ten atsišaukimais.

Kur kas įspudingesnės, nes neabejotinos ir palypstančios visas užsienio tautas, žinios pareina iš Odesos. Mat čia general-gubernatorius Kaulbars buvo pagyręs „tikruosius rusus“, pavadindamas juos patrijotais, nors jie tai ir yra tikri juodašimčiai. Jie da aršiau pradėjo užmušinėti ir plėsti žyodus ir šiaip, žinoma, apšvietesniuosius žmones nesimeilinančius prie valdžios.

Policija ne tik ramiai žiūrėjo, kaip tie „patrijotai“ užmušinėjo ant gatvių praeivius, bet da padėdavo jiems. Jie sutikę klausia, ar tu krikščionis, ar žydas. Jei pasirodo, kad žydas, tai jau nepaleidžia. Mokslo ir prekybos įstaigų atstovai (profesorai, kupčiai) kreipėsi su telegramoms prie ministerio Stolypino, kad įsikištų į tą

anarchiją ir sustabdytų ją, bet tas tik nė šiaip, nė teip atsakė, prizadėdamas, kad neužilgio valdžia tai imsiant tyrinėti... Janar. Kaulbars pagalios lyg išsipagiriojo prigėręs nekalto žmonių kraujo, ir prasiblaivęs uždraudė tiems patrijotams varyti savo pasiutimo darbą. Bet kaip uždraudė? Pagązdino tik, kad jeigu nesiliaus, tai busią pritaikyta policijos priemonės.

Tas kraujagodiškas pasielgimas sujudino visą svieta. Svetimų šalių konsuliai Odesoje telegrafuoja savo valdžioms ir ambasadoms į Peterburgą, kad kaip norint apsugotų jų ir kitų svetimžemių gyvastį, kurs yra pavojui. Austrijos, Italijos ir Vokietijos pavaldiniai yra užpuolami ant gatvių.

Abu universitetai ir visos augštesnės mokyklos uždarytos, kaipo dėl protesto prieš tokius valdžios darbus.

Du jureiviai užmušė kapitona Zolotarevą, kurs yra areštavęs per streiką kelis jų draugus.

Į vietą užmuštojo karės teisprokuratoriaus Pavlovo paskirtas janar. Eirikis Rylke, lenkas Kalvino išpažinimo.

Janarolas Kuropatkinas, parašęs knygą apie karę Rusijos su Japonija, pasijuto nesmagiam padėjime, kadangi jo apkaltinamieji toje knygoje janarolai — įsekmui: Kaulbars, Grippenbergs, Rennenkampfas ir Biderling,—dabar ant jo šoka kaip meškos ant dumo; visi jie buk iššauksią Kuropatkiną į duelių (dvikovę).

Patįsgi japonai janarolai įvairiai mano apie Kuropatkiną knygą. Oku aštriai kritikuoja, sakydams, kad Kurop, kitų janarolų silpnybės nurodydams, pats save nori apvalyt nuo klaidų. Kipasgi janarolas, Nodzu, smagiai atsiliepia ir pritaria Kuropatkinui.

Kunigaikštis Povylas Dolgorukovas visų vienu balsu iš-

mestas iš ciesoriškojo rusų jakto klubo už tai, kad priguli prie konst.-demokratų (kade-tų) partijos, kitaip sakant—uz liberališkumą.

Konst.demokratai rinkimuo se į naująją dumą,—kuri turės susirinkt kovo 4d.,—pralaimėjo. Pralaimėjo ir valdžios remiamosios juodašimtiškosios partijos, ir дума bus radikališka (ką iš pašaknų daro permainas), kaip pasakė ir garsusis pirmosios dumos valstiečių atstovas Aladjin, dabar atvažiavęs į Ameriką (šią savaitę jis buvo Washingtone. Jis tvirtina, kad revoliucija bus ir toliau, nes netiki, kad valdžia nusileis prieš antrosios dumos, tariant — prieš visuomenės atstovų reikalavimus—ji bus išvaikinta ir tada bus da didesnė revoliucija ir tolei ji eis, kol nebus išnaikinta caro valdžia).

Peterburge, kaip tik darbininkai išrinko savo atstovus (matomai socialistus), valdžia tu oja us vieną išsiuntė į Siberiją, o 6 areštavo. Bet mat vis-tiek į dumą išrinkta daugiau revoliucionierių, nekaip valdžios šalininkų, nors visai sunkino ir siaurino darbo žmoniems rinkimų tiesas.

Vaišavoje revoliucionieriai (?) užpuolė vieną pačtos biurą, užmušė viršininką, du valdininku, du kareivių ir kelis šiaip žmones ir išplėšė kasą ir markes pranyko.

Pietine Amerika.

Jau vėl karė tarp mažųjų respublikų Honduras ir Nikaraguy. Honduras'o kariumenė pirmoji šoko ant Nikaraguy kariumenės prisiruošusios parubežy, buvo aštresni ir menkesni susidurimai, ir tarp abiejų respublikos žmonių eina didis judėjimas ir rengimasis prie karės. Mat karštas kraštas, tai įkaitę protai, lyg karštligėje.

Italijos valdžia buvo ketinus nusiųst į Peterburgą pro-

fesorių Luzzatti, buvusįjį izdo ministerį, dėl sutaikymo prekybos reikalų tarp Italijos ir Rusijos, bet kadangi prof. Luzzatti yra žydas ir kaip toks prieš Maskolijos valdžią nėra „persona grata“, dėlto į jo vietą bus nusiųstas prof. Orlando viešo apšvietimo buvęs ministeris, ir atstovas Gavazzi.

Isz Amerikos.

Mušty n é l e n k ų
b a ž n y č i o j .

Menasha, Wis. Vasario 17d. nedėlioį čia lenkų parapijoje, šv. Jono vardu, bažnyčioj atsitiko muštynės, kur trys parapijonai tapo pavojingai sužeisti. Muštynės prasidėjo iš to: Keli parapijonai buvo nusiųsamdę bažnyčioje suolelius, bet klebonas Kurzejka, dėl nesutikimų uz parapijos kasą liepė savo (parapijos) komitetui neįleisti jų į nusiųsamdytus suolus. Iš to kilo bažnyčioje ginčai, ir peštynės. Kun. Kurzejka pašaukė ar 6 policistus, kurie su savo kuciais viską atvedė „į tvarką“.

Kalbama, kad žmonės skųsią tuos policistus už biaurų su jais apsiėjimą (bet kleboną turbūt nekaltina?) Turint but paduoti trys skundai dėl atlyginimo: du—uz 1,000dol., viens—uz 2,000 dol.

Panašios muštynės Rymo katalikų bažnyčiose Amerikoje tankiau atsitinka tarp lenkų, negu tarp lietuvių ir k., ir vis tik už grynai medegiškus dalykus. O dvasiškija tuos dalykus nemoka ir nenori geriau sutvarkint, lyg bijodama, kad tai nebut panašu į protestonišką tvarką.

P a b e g e l i ų
š e l p i m a s .

Amerikos „Lenkų Socijalistų Sajungos“ rytinių skyrių (kuopų) konferencijoje, buvusioje vasario 3d. Elizabeth Porte, nutarta įkurti pašėlpos komitetą, kurs rūpinatusi drau-

gais, kurių kas-karts daugiau atvažiuoja iš tėvynės. To komiteto uždavinys—tai visapusiška pagelba naujai atkelia-vusiems draugams revoliucionieriams: t. y. sujieškojimas darbo ir medegiška pašėlpa, kolei negaus darbo.

Toks komitetas apie Pittsburgą jau pirm dviejų mėn. susitvėręs.

Be to, lenkų socialistų organas „Robotnik“ atidarė fondą naudai socialistų agitacijos renkant į parlamentą Austrijoj, kur neseniai iškovotas visuotinas ir lygus balsavimas.

J a p o n a i
i r m o k y k l a .

Pereitą rudenį, kas jau buvo savo laiku minėta, San Francisco mlestas, Kalifornijoje, japonų vaikams skyrė mokyklas skyriumi nuo baltveidžių vaikų. Japonai pakelė truksmą, kad jų tauta žeminama, net buvo grėsiama kare. Prez. Roozeveltas užstojo ir ilgai ėjo ginčai senate ir kongrese. Dabar japonukai vėl priimami į abelnas mokyklas, ir vėl ramu.

U p i ų t a i s y m a s .

Washingtono senatas priėmė sumanymą apie kai-kurių Amerikos upių pataisymą, kad galėtų plaukioti garlaiviai. Tam tikslui paskirta 92,720,472 (92 mil. 720 tukst., 472) dol. pinigų. Prie to da skyriumi pridėjo \$40,000 prieplaukai įkurti Algonoje, Wisconsin.

T e i s t o j a g r a s i n a
m i r č i a .

New York. Teistojas Fitzgerald, kurs pirmininkauja zionomo milijonieriaus—uzmušėjo Thaw'o byloje, gavo nuo nežinomos ypatos laišką, kur jam grasina, jeigu Thaw busias apkaltintas, tai jis busias nušautas.

Pasirodo, kad Amerikoje didžiausi anarchistai, tai ponai milijonieriai,

L a i k r a š č i ų s t r e i k a s
k e n k i a a b e l n i e m s
r e i k a l a m s .

Montanoj, Butte mieste spauštavininkams pranešus, kad jie turi savo darbininkams numušti algas po 50 c. kasdien, kadangi neįstengia mokėti International Typographical Unijos pripažintų uždarbių, darbininkai sustreikavo keturiose didelių laikraščių spaustuose. Praėjus savaitei ėmė skustis visi biznieriai, kad jų prekybos judėjimas dėl streiko nuopuolė 25—50 procentų žemyn. Net dantistų, auksinių išdirbinių ir k. įstaigos tapo uždarytos. Mat dėlto, kad ner kur garsintis... Biznieriai dėlto rūpinasi tai sutaikinti su pagelba trečiųjų teismo.

11 milijonų paklydusių laiškų.

Vyriausioje Jungt. Valtijų pačtoje (Washingtono) skyriuje vad. „Dead Letter Office“ per pereitus metus susirinko su viršum 11 milijonų (11,663,377) laiškų, kurie tai be adresų, tai su negerais adresais, taip, kad ir atplėšus nerasta adriso, kam gražinti. Daug laiškų buvo su „money orderiais“, „čekiais“ ir tt. iš viso suma pinigų siekia 1 mil. 957.155 dol. 25 c. Jei nieks neatsiims per 4 metus, tai tie pinigai pereis į valstybės izdo nuosavybę.

Nauji rasztai.

Svieta Ateitis, mėnesinis laikraštis, leidžiamas M.G. Valasko, Chicagoj, Ill.

Laikraštis, pavidale knygos, turis 29 pusl., pavadintas „magazynu“, su iliustracijoms, paimitoms iš anglišku laikraščių, gal butų nė šio, nė to sulyg savotiškai mistiškos (tikybiškos), bet maž-daug pirmieviškos pakraipos, bet kalbos ir rašybos blogumas pats sau lemia prazutį. Gana iki šiol turime senų kalbą darkančių „literatų“, kaip tas laikraštis vadina... rašlus.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje Protestas.

Mes zemiaus pasiraše aukautojai ir sanariai Naugatuck'o ir Union City'es, Conn., Lietuvių Ukėsų Politiško Kliubo, griežtai protestuojame prieš viršminėto kliubo prezidentą J. Bekeraitį su jo sėbrais už veidmainingą, pasielgimą su jo sėbrais už veidmainingą pasielgimą su aukomis rinktomis revoliucijai, laike dr. J. Šliupo prakalbos 26 d. gruodžio 1906 m., kurias viršminėto kliubo prezidentas nutarė su sau prielankiom ypatom, — nedavusiom nieko, — siųsti sergančiam raštininkui atsišaukusiam per „Lietuvą“, nors aukas renkant po kelis kartus buvo vardijama, jog eis revoliucijos naudai.

Po draug protestuojame ir prieš kitą veidmainingą kliubo pasielgimą, — būtent, kad padarant maskarado balių (5 d. sausio 1907 m.) garsinama buvo per didumą lietuviszkų laikraščių pelną eisiantį pusiau: apmokėjimui prenumeratos lietuviszkų laikraščių, ateinančių kliubui, o likusią pusę — revoliucijai Lietuvoje, kuris garsinimas ir pirmesnis kliubo nutarimas tapo sulaužytas keletos rėksnių, ir revoliucijai likos pasirta vos 5 dol. iš likusios pusės, kuri siekia į 35 dol. ir kuriuos kliubas pasiliko sau.

P.S. Mes neesame priešingais aukavymui sergančiam raštininkui, bet buvom įnešę 25 dol. aukauti iš įdo kliubo ar surinkti tam tikslui, bet ne veidmainiauti ir skirti aukas kam norint prieš aukautojų norą.

Pasirašo:
ex-prez. D. F. Eimaitis,
ex-fin. sekr. J. Kamaitis,
Protok. sekr. J. Martišius,
B. Žiurys, Jurg. Ratkevychia,
V. Šverockis ir Mot. Zeman-
tauckas.

Naugatuck ir Union City, Conn. Sausio 20 d. Liet. Politiškas Kliubas laikė savo susirinkimą, dėl pakelto 13 d. sausio klausimo apie rinkimų aukų revoliucijos reikalams, kad tas rinkimas turi but organizuotas, su atsakančia tvarka. Iki šiol buvo renkamos ir pavienių ypatų, kurios tik išnaudoja visuomenę, kaip tai padarė mes vienas mėsininkas, P. T., kuris pereiniais metais rinko aukas „ant revoliucijos“, o surinkęs nežinia kur dėjo, nes mes nematėme niekur pakvitavota, gal jis tas aukas pats sunaudojo, arba nusiūtė savo giminaidiams, tik mato mai ne naudai kovos už laisvę.

Mes atsišaukiame į visuomenę, kad niekam neduotų aukų pavienėms ypatoms, ypač ne turinčioms kokios nors draugijos, ar kuopos, ar kliubo įgaliojimo.

Mūsų kliubas dabar paskyrė iš kasos \$5.00, ir išrinko 4 vyrus aukoms rinkti. Išrinkti šie: Jonas Bekeraitis, J. Martišius, Jurgis Virbickis ir Jur. Ratkevichius. Už tuos vyrus kliubas atsako. Kiek bus surinkta, bus pagarsinta su aukautojų pravardėms ir nusiųta į vietą. Kalėdų antrą dieną dr. Jonas Šliupas laikė prakalbą ir tada surinkom aukų \$3.10, prie kurių kliubas da pridėjo 70c., tai išviso \$3.80, ir pasidėjo į savo kasą. Tuos pinigų kliubas paskyrė užsitarnavusiam raštininkui.

Sausio 17 d. tapo kliubo užkviestas ponas Grigaitis, kuris labai plačiai paaiškino apie revoliuciją ir visą padėjimą Lietuvoje. Wateterbury'o deklamatorės dailiai deklamavo.

Sausio 5 d. kliubas parengė maskarados balių uždegimui kaštų už laikraščius, kuriuos visus parsitraukia iš Lietuvos ir Amerikos.

Nekurie kliubo draugai ruogoja, kad tuos \$3.80 paskyrė užsitarnavusiam raštininkui,

buk jisai yra demokratas ir buk mes išpildom Šliupo norus, o kad Šliupas butų liepęs duot Lietuvos revoliucijonieriams arba socialistams, tai gal ir butų niekai. Matome, broliai, kaip nėra vienybės, visiems negali įtikti nė Dievas, nė kunigas, o nė kalbėtojas negal kožnam įtikti.

Susivienijimo 20 kuopa per metinį susirinkimą kasierių numatė nuo kasieravimo, kad jis sulaukė kuopos auką, 25 dol., revoliucijos reikalams. Pripažinom, kad turi but išsiųsti tie pinigai ir išrinkom naują kasierių Jurgį Verbičkį.

Per p. Grigaičio prakalbas surinkom aukų \$10.42; tuos pinigus paėmė vice-prez., kuris juos nusiųs į „Kovos“ redakciją.

Kliubo sekretorius.

New York, N. Y. Ilgai tylėję, New Yorko lietuviai paskutiniu laiku pasirodė, kad ir jie gyvuoja. Iš senesnių laikų gyvavo draugyste pašelpine, šv. Izidoriaus vardu, bet ji, galima sakyti, niekuo neprišidėjo kas link tautos labo ir šiuo laiku prie revoliucijos; daugiausia „paliokama“ tarnavo, štai praėjusį pavasarį susitvėrė kuopa Susiv. Liet. Am., rudenop susiorganizavo kuopelę Lietuvių Socialistų Part. Am., o da vėliaus susitvėrė antra dr-tė pašelpinė D. L. K. Keistučio.

Tai iš virš paminėtų organizacijų matoma, kad lietuvių randasi, bet neveikia tautos labui bei revoliucijai.

Kaip teko patirt, L. S. P. A. kuopelė nedidelė, teip-pat ir pajiegos nedidelės, bet darbuojasi kuopos draugai išpaskutinos.

Vasario 3 d. š. m. atsibuvo teatras parengtas vietinės L. S. P. A. kuopelės. Atlošė vieno akto komedija „Dėdė atvažiavo“. Aktoriai atliko roles ne geriausia, truko gyvumo. Teip-pat buvo monolio-

gas, deklamacijos ir dainos.

Priežastis neatsakomo savo uždavinių atlikimo tokios; esant mažai draugų toje kuopoje, kits turėjo net kelias roles atlikti, tai per sunku buvo atlaikyti; beto — juk tai pirmi bandymai. Publikos buvo ne perdaugiausia, netoli 200; ramiai užsilaukė ir dyvijosi, kad da nėra matę lietuvisko tokio vakaro. Pelno vargiai kiek liks; mat išlaidos buvo didelės; žinoma, pirmu kartu rengiant, daugiau lėšų pasidaro.

P. Burdulis.

Philadelphia, Pa. Vasario 11 d. vakare atsibuvo balius ir teatras salėje New Pennsylvania, surenkta šv. Kazimiero parapijos. Kelias savaites pirm balius garsino teatrą. Taigi žmonių ir susirinko daugybė paziūrēt kas ten bus lošiama, bet — nelaimė, — kitaip atsitiko... Neveltus žmonės sako: žmogus šaudo, o dievas kulkas valdo! Ot, prieš pat balių nelaimė atsitiko tai ir teatro negalėjo lošti: mat kunigėlio gaspadinė apsirgo, tai yra — žvakė krito ir akį išdurė, tai per tai teatro negalėjo lošti.

Tai mat, ir dievas „mistėiką“ turėjo! Velyk butų akį išdūręs kokiam cicilikui, o ne tokiai asabai! Bet parapijonai atrado posmus; į vietą teatro, atsigabeno vežimą bak suku nuo cigarų, pripildė poprieroms, į kai-kurį idėjo obuolį, cigarą; teip-gi buvo kelios poros senų pandiakų ir tt. Tai, vyruti, atsigabeno ant platformos ir prasidėjo licitacija: nuo 25c. iki \$1.25, o kvailiai perka! Taigi, broliai, tai teip mes žengiam pirmyn.

Buvęs ant licitacijos.

Rockford, Ill. Pirm poros metų šia lietuvių buvo vos apie keturias ypatos, šiandien jau skaitliaus susekti negali. Taigi lietuvių šia jau yra gana

daug. Paziūros jų visaip iš margintas. Yra tokių, kurie netiki į nieką, yra ir tokių kurie į viską tiki, ir tokių kurie į nieką dangiau netiki kaip vien į dangaus grožybę į „dušios“ nemirtinumą ir į bravoro alų. Šitie paskutinieji dar kalėdų neužmiršo, nes tuli iš jų „puikiai pasivežino“ su pora arklių ir žalvario varpu.

Kurie mažiau tiki į Ragutį, tie elgiasi dailiau, nes turi pašėlpinę — Lietuvos Sunų draugystę, ir kuopą 140 S. L. A. Kaip kuopa, taip ir draugystė vis didinasi naujais nariais.

Miestas labai dailus ir ramus, ypatingai vasaros laike. Darbų neskupu, ir iškitur atvykusiems nesunku „džeba“ nusigriebti. Mocketis už 10 valandų darbo nelygios, \$1.50 augstyn. Yra ir tokių vietų, kur mokama pagal darbą.

V. J.

Spring Valley, Ill. Vasario 9 d. atsibuvo dr-tės Lietuvos Sunų Didvyrių 9 metų sukaktuvių apvaikščiojimas su prakalboms, deklamacijoms, dainoms ir šokiais. Apvaikščiojimą atidarė dr-tės pirmėdis — J. Jazavitas, trumpai paaikškinęs to vakaro tikslą t. y. jog rengdami ir lankydami panašius vakarus netiktai mes patys lietuviai rastume šitą naudingą ir pamokinantį, bet ir prieš svetintaučius galėtume drąsiau pasirodyti, kad — ir mes mokame auklėti prakilnius jaumus! Po tam J. Jazavitiene ir O. Valančiute (abi iš Ladd'ės) padainavo „Jannimo giesmę“ ir kiek vėliau „Atsisakom nuo senojo svieto“, kas užganėdinandiai nusidavė.

Deklamacijos buvo sekandios: A. Draugeliute, 9 metų mergaitė, (iš Ladd) deklamavo „Neveskie vaikine“, J. Jazavitiene — „Iškeliaujant iš tėvynės“, Magd. Juodsnukiute — „Yra šalis, kur upės teka“ ir „Gaila tų dienų jaunųjų“.

M. Deltuviute „Giesnoja“ ir J. Šalaševyčia „Zemaičių ir Lietuvos muzikas“.

Kalbėjo A. Vienbiskis, J. Šalaševyčia, J. Gvaizdikas ir šios korespondencijos rašytojas.

Rodos, visi buvo pasirengę kuonogeriausiai, idant tik būtų galima užganėdinti susirinkusius. Ir susirinkusių buvo nemaža, sulyg tuo miestuku, — į 3 šimtus. Bet kaip susirinkusieji (išskiriant mažą dalį) iš savo pusės tą viską pasitiko, tai net kaktu ir pasakyti: ėmus kalbėti bei deklamuoti pakilo toks riksmas, šnibzdėjimas ir net spieginimas, kad ant pagrindų, taigi visai arti kalbėtojo — deklamatorės, nebuvo galima beveik nieko girdėti. Graudu! Mat mūsų jaunuomenei (iš ėmus kelis) ne tas rupi: jos vienintėlis „idealas“, tai šokiai ir šokiai. Tačiau, kur-link ji eina tais šokiais? Nemačius, sunku būtų atsakyti. Bet gerai prisžiūrėjus, drąsiai galima sakyti link nemoralizmo. Priegtam reikia pridurti, jog kai-kurios bobelės jau iš anksto buvo prisirengusios ir pasiryžusios kelti truksmą ir neduoti tiems „biaurybėms bedieviams“ kalbėti. Taigi už tokį pasielgimą tarsiu ir aš, kaip p. Jazavitiene: — Nors sako ir nesmagu ištarti, vienok priversta tarti — g e d a už tokį nemandagų pasielgimą.

Jau dikčiai prasiskirščius tapo užmanyta parinkti, jeigu būtų galima kiek aukų. Je zavitui užklausus: ar sutinka susirinkusieji paaukauti kiek labui revoliucijos ir kakiniams? Sutikus, perstatė rinkėją. O. Valančiute ir vardų užrašytum J. B., kurie perėję, surinko \$11.00. Aukus pasiųs „Kovos“ redakcijai.

Vardant revoliucionierių ištariu aukavusiems širdingą ačiū. J. Baniulis.

Kensington, Ill. Ta vieta yra viena iš tirdžiausiai apgyventų lietuvių Chicagoje.

Kai-kurie žinovai pasakoja, buk čia esą apie 8—10 tūkstančių lietuvių. Nors jų čia ir nemažas burelis, bet apie pakėlimą tautybės maža kas besidarbuoja. Čia gyvuoja ar trys bažnytines draugijos, Liet. Republikonų kliubas ir praėjusę vasarą sutverta 139 kuopa S. L. A. Ta paskutinėji nors dar ir jaunutė, darbuojas bene daugiausiai. Savo rengiamose prakalbose aiškina, kad reikia daugiaus mylėti savo tėvynę, lavintis patiems ir tt. Kodėl čia nesusitveria kokia moksliska, laisva draugija, sunku pasakyti. Gal bus didžiausia priežastis — nebuvimas energiskų vadovų? Tiesa, bet tų-gi vadovų neperdaug ir kituose Jungtinių Valstybių miestuose; kodėl gi gal kitur susitverti ir gyvuoti įvairios mokslo, apšvietos, laisvės ir k. draugijos? Ne to mums trukta. Mums trukta susipratimo ir apšvietos. Kad būtų didesnis tautiškas susipratimas ta pati kuopa S. L. A. galėtų gyvuoti daug tvirčiau. Dabar gi iš aštuonių ar dešimties tūkstančių lietuvių kuopojė nėra nė trys dešimtys sąnarių. Gėda mums, kensingtoniečiai, būti taip apsileidusiais! Gėda lankyti, net kartais ir nakvoti, Ragučio namuose-saliunuose!

Milda.

Iš Pottsvillės kalėjimo.

Mūsų knygynėlis vis auga. Neseniai apturėjom nuo išleisto stojaus „Vienybės „Liet.“ J. J. Paukščio 30 egzempliorių įvairaus turinio knygelių ir lapelių. Daugeliui labai patiko — nes da nebuvo matę: „Vorai ir musės“, „Pirmieji revoliucijos žingsniai“, „Naujas vėjas paputė“, „Paslėpęs vilko nasrus, rodo lapės uodegą“ ir „Muravjovas-Korikas ir jo testamentas“.

B. Mockaitis prisiuntė vieną knygėlę, J. M. Jananevičia — 8 kn. ir sieninį kalendorių.

Tai dabar išviso knygynėlyje yra 141 kn. Už tai mes šitam kalėjime užrakintieji lietuviai ištariame širdingą ačiū visiems aukautojams ir knygynėlio įkurtojui A. B. Strimaičiui.

Kaip visur taip ir čia reikia užlaikyti tvarką. Aš mislinu, kad išėjus iš kalėjimo tiems, kurie rupinasi knygyno tvarka, o neatsirandant tam atsakomo vyro, reikėtų knygeles perduoti kaip tai A. B. Strimaičiui, ar kitam tautiečiui, kurs, reikalui atsiradus, vėla pristatytų tas pačias knygeles. O šiaip palikus, gali atsitikti kaip su knygynėliu, 1901 m. išnykusiu, kurs buvo daug didesnis už šitą.

Labai būtų gerai, kad aukavusieji šitam knygynėliui knygas neužilgio man patartų, ar taip ar kitaip reikia daryti: ar palikti bile kam, ar gal grąžinti prisiuntusiems?

J. Šupaila.

Mums rodosi — grąžinti neverta. Kaip nors padaryti tvarką ant vietos, pagal jūsų sumanymą. Red.

So. Bethlehem, Pa. Šitam miestelyje yra daugeniai slovaku, lenku ir vokiečių, lietuvių mažai, gal apie aštuonios šeimos ir kokia 50 pavienių. Bet lietuviai, galima sakyti, užpakalyje ne pasilikę, nors jų čionai ir mažai. Atsitikus progai aukų revoliucijos pašelpai nesigaili; kas padaro pradžią tai ir kiti pritaria aukaudami centus, Vasario 2 d. atsibuvo vestuvės Ličkuniutės; svečių buvo daugiau svetintaučių, negu tikrų lietuvių. Pertraukoj gerimų drg. F. Masulevičius užmanė svečiams šį susirinkimėlį atzymėt aukomis pašelpai revoliucijos. Keli lenkai tam pritarė paaukaudami po 1 dol., ir norėjo tasias aukas pasiųsti skyriui Lenkų Rev. Kom. į Brooklyn, N. Y. Bet drg. F. M. užmanė, kad aukos tur but nusiųstos revoliucionieriams L.S.D.P. Len-

kai sumetė \$3.35, lietuviai \$6.25 iš viso \$9.60. Aukas paėmė K. Rutkus, žadėdamas jas perduoti tikriems revoliucionieriams ir ketino pasiųsti „Kovos“ redakcijai, ir ketino pagarsinti „Kovoje“. Teipgi žadėjo pagarsinti ir lenkiškam laikraštyje „Amerika Echo“. Taigi reikia tikėtis, kad lietuviai pataiko ir iš sveitintųjų išgaut aukų, kad tik padidint skaitlinę, ir sušelpi laisvės kovotojus.

Buvęs vestuvėse.

Wanamie, Pa. Ir pas mus lietuviai po snauduliui pradeda atbusti. T. M. D. kuopa sudrutėjo ir pradėjo darbuotis. Tapo užmanyta įsteigti savo knygynėlį ir tam tikslui leidžiama laimikis 10 dol. pinigų. Teipgi ir dovanos paskirtos, kas daugiau parduos tikiėtų, gaus 7 dol., paskui eina 5 dol. ir 3 dol. Pardavinėjimas neblogai sekas. Tik, broliai, nepailskime ir neliaukime ir toliau darbavęsi! Įsteigsime savo skaityklą, turėsime didelę naudą, — galėsime apsišviesti, prasilavinti ir mokėsime geriau apsieiti, neužsiganėdysim vien tik karčiamoms ir bažnyčia. Įsikurę skaityklą, galėsime susirinkti po du, ar tris kartus per savaitę, tai mažu tada pasiliaus galvų skaldymai, kaip dabar.

Kviečiame visus lietuvius, kaip vietinius teip ir aplinkinius — Glen Lyon, — prisidėti su skaitiku prie įkurimo knygynėlio. Juk mes da ne ką esame dirbę tautos labui, tai dabar — dirbkim!

T.M.D. k-pos prez.
Petras Sarpalius.

Wanamie, Pa. Baisi nelaimė patiko mūsų apilinkės lietuvius anglekasių. 8 d. šio mėn. užsidegė paramai arba „tėmbiriai“ pačioj apačioj šlopos (?), kur dirbo abiejose pusėse žmonės. Iš rytų pusės pasisekė išsigelbėti, o iš vaka-

ry — šeši išsigelbėjo, o 7 liko dumų užtroškinti, tarp jų 4 lietuviai: Vincas Karpavičius, nevedęs; Vikt. Svetojus; Mart. Seveikis, paliko pačią su trimis mergaitėms; Vincas Uzdila, nevedęs, da mainose nesuras-tas; du lenkai: J. Kašinskis, nevedęs, J. Tučinskis 16 metų; J. Vindermark, anglas 22 metų. Sudegė trys mulai. Viskas buvo daryta, kad atrasti aną lietuvį, bet dovanai; patįs jieškotojai ką tik neliko, tapo atrasti be žado: J. K. Kremer, superintendentas, vargiai ir išgis. Į kasyklą leido vandenį, kad užgestų ugnis.

Petras Sarpalius.

Skaitymas Jona iszmokino gyventi.

Parašė J. Šupaila.

Suvalkų gubernijoje Vilka-viškio apskrityje prie pat kelio gyveno ukininkas, kurio triobos buvo da senoviškos, kai kurios pastatytos da iš pusiau-piuvių rąstų, ale visos buvo gerai aptaisytos, kad išrodė daug didesnės vertės, negu kitų naujos, o su nuplyšusiais stogais. Tvoros ir buvo visur gerai aptvertos ir namas išrodė kaip parašytas. Laukas buvo derlingas, gerai augdavo visoki žavai, o geriausia vasarą, iš kurio ir parduodavo apie keletą karčių kas-metas. Gyvulių ir buvo geri, ir jų parduodavo kas-mets.

Ukininkas turejo dvi dukteris ir vieną sunų, vardu Joną, kuris, žinoma, buvo gerai padakęs, augdamas sau vienas prie tėvų. Šeimynos ukininkas imdavo: bernuką, tarnaitę ir du piemenukus. Šeimyna pabudavo pas jį net ir po keletą metų, o kad kada neapsilikdavo ant kitų metų, tai į savaitę, į dvi naują turėdavo. Jonas dirbdavo visai mažai, laiką praleisdavo vaikščiodamas po laukus su šaudykle

rankoje, ar kur prie tuščių klegėjimų.

Tėvas paliuosavo Joną nuokareiviavimo ir užrašė jam ukę; dukterims užrašė dalis ir pats sau užsirašė gausią andinariją, iš kurios galėsės pabaigti savo dienas jau nedirbdamas.

Jonas pastojęs gospadorium, pradėjo pasikelti į unarą, pradėjo rėdytis puikiom drapanom ir tankiai važinėti bažnyčia ir po jomarkus tai į Vilka-viški, tai į Pilviškius, tai į Geištarus ir retkarčiais į Nau-miestį. Arklius visada šerdavo gerai ir važiuodamas keliu norėdavo pasirodyti lyginai kokis ponas. Senukų (tėvų) pradėjo nesivežti į miestą, niekados. Nedėlios sulaukęs liepdavo rengtis bernukui ir seserims, o tėvams niekados nepaliepė rengtis važiuoti; mat jau jie buvo nejauni, tai jam sarmata sėdėt vienoj bričkoj su tėvais. Tėvai ant to nelabai paisė, nes tai buvo žiemos metas, šaltyje ne nenorėdavo keltis iš namų. Nuvažiavęs į miestą, sustodavo ant kiemo kur kitų didžlaukių ukininkų arkliai budavo pastatyti. Merginos išlipę iš bričkos eidavo sau į miestą, o bernukas likęs atkabindavo po vieną viržį iš šalies ir atsukęs arklius prie bričkos, pririšdavo; sutaisęs viską, eidavo pats į miestą kur pažiopsot.

Jonas, apleidęs bričką, greitai susijieškodavo draugų ir su jais smukdavo į karčiamą įsigert alaus. Nekartą persėdėdavo per visą dieną prie gėrimo. Sesers atėję iš bažnyčios, ilgai jo laukdavo pas bričką; nesulaukdamos ateinant, pasiūsdavo bernuką jieškoti. Tas ir suradęs, žinoma, negalėdavo greit išprašyti iš karčiamos; nekartą prisiejo ir seserims prašyti.

Jonas atėjęs vieną sykį pas bričką, piktžodžiavo ant seserų ir bernuko, kad jam sudarkė puotą. Parvažiavę namon, sesers pradėjo skusti Joną tėvui,

kad negražiai elgiasi. Tėvas nenorėjo tikėti tiems skundams, mislijo, kad sesers pavydi broliui gospadorystės, kurią jis teip lengvai įgijo, o jau dabar nenusilenkė prieš jas; antra, nors ir matė, kad jau Jonas pradėjo padykti, bet nenorėjo ką jam sakyti, mislindamas: ateis ruduo, pradės jieškoti sau merginos, apsives ir tuo kart viskas pasitaisys.

Vieną nedėlios dieną, rudenio, — buvo Vilka-viškyje Ražancavos atpuskas, — anksti rytą merginos pradėjo rengtis į atpuską; Jonas ir šveitėsi debatus; atėjęs bernukas į seklyčią, pasakė jam:

— Jonai! tėvukas liepė man prirengt vežimą ba šiandie kelias geras, tai, sako, važiuosim visi į atpuską.

— Kas visi? Ar tai ir seniai nori važiuoti šiandie? gal ir piemenį veši! — murmėjo Jonas.

— Piemenio nesiveš, tiktai tėvukas ir močiutė nori važiuoti, tai į bričką šeši negalėsime sutilpti.

— Gerai — seniai nori važiuoti, o kas namus vaktuos, o piemens tai į kitą kaimą nugis gyvulius!

— Namus tai Agota (tarnaitė) pavaktuos, o piemens tai niekados teip nepadarė, kaip aš mislinu ir šiandie nepadarys. O Agota ir juos prižiurės. O bene jau kokios čia iškados dabar yra? — kalbėjo bernukas.

— Tu, snargliau, da ir supranti apie kokias iškadas! Da tu man zurzi atėjęs... Tik nueik — pašmeruok bričką, įdėk dobilų ir pakabink plėškes ir žiurėk kad arkliai būtų gerai ir gražiai nučystyti! — rėkė supykęs Jonas.

Bernukas nuėjo į kluoną, ištraukė bričką į kiemą ir pradėjo tepti nusmaukęs ratą. At-eina senasis gospadorius ir sako:

— Aš tau liepiu vežimą pašmeruoti, o ne bričką. Žinai, kad mes šeši negalėsime sutilpti į bričką.

— Tai, kad Jonas man liepė bričką šmeruot, ne vežimą — atsakė bernukas.

— Ką tu klausai Jono, tik šmeruok vežimą, o aš atnešiu plėškes. Ba jau nedaug česo turime, tuo pusryčiai bus gatavi. Ir tu rengkis, pašmeravęs vežimą, o aš eisiu da arkliam doobilų paduot, gal jau pabai-gė, — pasakojo senis gaspadorius.

Bernukas įstumė bričką į kluoną ir ištraukęs vežimą, patepė, pridėjo doobilų, sutaisė viską ir pats pradėjo rengtis. Štai išėjo Jonas iš seklyčios ir pamatęs prirengtą vežimą, atėjo pas bernuką ir pradėjo plust.

— Tu, kurtiny! skersaskuri! Ar aš tau nesakiau, kad bričką tu prirengtum, ale ne vežimą? Eik man greitai ir pri-renk bričką!

— Brička jau prirengta — kluone, tik arkliai reikia kin-kyt ir važiuot, — atsakė bernukas.

— O kas tam vežime va-ziuos, kad prirengtas? — užklausė Jonss.

— Ką aš galiu žinoti, kas važiuos... Tėvukas liepė pri-rengt vežimą, o tu liepei — bri-čką, tai aš prirengiau ir veži-mą ir bričką.

— Tai matai kokis tu kvai-las, neturi nė tiek razumo, kaip piemuo, kad nė tiek negali da-siprotėti, kad su abiem mėš ne važiuosim. Jeigu važiuosim su vežimu, tai brička liks, o kad su brička, tai vežimas liks! — tyčiojosi Jonas.

— Kas lieka, tai tegu lieka, o aš padariau, kas mą buvo liepta, ir jokių kvailinimų aš nuo tavęs neprasišėju! Aš sau ir pėkščias galiu nuveit į baž-nyčią...

(Toliaus bus.)

Pajieszkojimai.

Reikalingas geras kriaučius mokantis kelinias ir bruslotus dirbti, o kad ir kotus, prie ko-stomiersko darbo, lai atsišaukia ant adreso:

J. K. Makauckas
130 Main str.
Luzerne, Pa.

Isz visur.

Rytų Indijoje, Anglijos ko-lionijoje, labai vietinių gyven-tojų nenėčiami anglai (o po draug ir visi europiečiai) ir jų valdžia, už žiaurų jų elgimąsi. Apygardoj Lahore dabar ypa-tingai žmonės sujudę, už tai, kad valdžia nubaudė redaktorių laikraščio „Punjadi“. Mat tame laikraštyje patilpo žinia, kad anglas aficierius nušovęs vietinį gyventoją policistą, kurs nenorėjęs nešti ano nu-šautos meškos ir kadangi afi-cierius išsisuko nuo bausmės, tai lairaštis taip pasakė: „euro-piški žudytojai visados išaina teisus iš visokių bylų, nes an-glų teisdarystė tai tik sapnas“. Už tai redaktorių nubaudė pi-nigais ir dviem metais kalėjimo.

Varšavos arcivyskupas, kaip rašo „Gaz. Sw.“, išleido įsaky-mą prabaščiams, kad prie ka-talikų kapinių paskirtų tam tikrą vietą marijavitų numirė-liams laidoti. Bet pradėta esą rupintis, kad valdžia leistų ma-rijavitams įsisteigti naujas sa-vo kapines, kur jų daugiau yra. — Iš to matyt, kad marija-vitai nenyksta, nors neseniai lenkų katalikų laikraščiai juos buvo beveik išnaikinę.

Pernai Maskolijoje revoliuci-jos laiku revoliucionieriai ge-ležinkelio telegrafu siuntinėjo telegramas. Dabar prokuratu-ra paėmė visų tų telegramų originalus ir, pasiremdama ant jų, suiminėja daug žmonių Ry-goje ir pavietuose, o teip-pat ir sostapilėse.

Maskolijoje, valdomojo sena-to pirmasai departamentas, peržiūrėjęs Gurko-Lidvalio-Friderikso istoriją (badaujan-čiųjų pašėloz pagrobimą), ap-kaltino Žemojo Novgorodo gu-bernatorių Frideriką:

1) Savo valdžios padidinime ir nevelkime, kuris apsiereiškė

tame, kad Friderikšas nepasi-gavo jokių priemonių prista-tymui duonos paskirtu laiku. Iš tos priežasties sėkla buvo atsiūsta sėjimo laikui praėjus. 2) Kyšių emime, kuris apsirei-škė tame, kad Friderikšas Pa-ryžiuje paėmė iš Lidvalio 25 tukstančius frankų.

Nuspręsta pareikalauti iš apkaltintųjų paaiškinimą. Tik tiek!

Šnipas revoliucionierius: — Peterburgo kalėjime „Kresti“ sėdi garsus šnipas V. Grigo-renko. Darbuodamasis Odesos apsaugos skyriuje, ir priklausydamas drauge social-revo-lucionierių partijai Grigorenko išdavė kelis revoliucionie-rių komiteto veikėjus, paskiaus galutinai atsidavė revoliucio-nieriams ir perdavė jiems gau-tus iš slaptosios policijos įsa-kymus ir plianus. Dabar jis pateko į policijos nagus ir kal-tinamas už priklausymą prie soc. rev. partijos, slaptų ap-saugos skyriaus popierių išda-vimą ir pasipriešinimą polici-jai.

Rusijos diktatoriu aforizmai.

Laikraštis „Oko“ padavęs surinkęs garsesnius aforiz-mus arba išsitarimus, didesnių jų caro valdžios šulų ištartus. Štai kai-kurie tų aforizmų: „Šuvių nesigailėti!“ — Jana-rolas Trepov.

„Tuojaus su giuklų pajiega naikinti visus maištininkus, o jei priešįsis, tai degint jų gy-venimus. Areštavimai neatsako tikslui“. — Vidaus dalykų mi-nisteris P. Durnovo,

„Už vieną kaltą bus nužu-dyta dešimtis nekaltų“. — Ku-taiso gen.-gub. Alichanov.

„Mažiau areštinkite, daugiau šaudykite“. — Tambovos gub. pagalbininkas Bagdanovič.

„Tos vietos, kurių gyvento-jai bandys padaryt koki nors

le-rijos „ugne“. — Kremenduko gen.-gub.

„Už vieną atrastą šaunamąji giuklą bus visas sodžius su ze-me sulygintas“. — Gurijos (Kau-kaze) gen.-gub. Baner.

„Uzdraustų susirinkimų lan-kytojai, jei liks kareivių neiš-naikinti, bus atiduoti karės-lauko teismui“. — Tifliso gen.-gub. Timofiejev.

„Persitikrinimus mesti, veik-ti su ugne. Juo daugiau išmuš-ta, juo didesnis užpelnas prieš valdžią. Palikite užpakalyj įs-pudžius!“ — Pristovas Lamans-kij.

Tiek yra įžymesniųjų afori-zmų, kurie savo kraugerišku-mu lyginasi su tamsiausia se-nove. kuomet teip pat krikš-čioniškiems kareiviams, kaip ir dabar, buvo prisakoma: „Iš-muškite, išmuškite visus, — Viešpats išsirinks savuosius!“ Daugybė vienok tų cariškų bndelių nieko nesakę dirba tuos šėtoniškai — baisius dar-bus.

Atsakymai.

J. Stankui. B'klyn, N. V.: — Tamistos „Patėmijimas“ tin-ka tik „Kovos“ skaitytojams, ir tai tik tiems, kurie priguli prie Socijalistų Partijos. Dėlto siunčiame ji „Kovai“.

Koresp. iš So. Bostono: — Jeigu jau reikalauja parodant teisybę pasirašyt ir pravardę, tai kodėl nenorit, kad pravar-dė „škambėtų laikraštyje?“ Yra da dvi korespondencijos — prieš ir už, — bet atsakymas priguli tamistai. Bet be parašo netalpinsim, ypač, kad ir pats dalykas nesvarbus.

A. Abraičiui ir J. Rauly-naičiui: — Jūsų koresponden-cijos nepatilps. Anuodvi ypati atsakys pačios už save.

H. J. Vaičiunui Valpa-raiso, Ind.: — Dabar jau tami-šta galėsi atsokinėti laikrašty-je redakcijai, o ne redakcija — tamistai. Tai gi tamistos laiškai tilps sekaučiame Nr.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziaudien.

Parašė J. Šliupas M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tąsa.)

seimo su daugybe žmonių traukė į bažnyčią šv. Stanislavo, kur pats dalyvavo giedojime Te deum laudamus.

Po tam, nuo 2-ros d. liepos Lenkai ir Lietuviai rinkosi į seimą drauge kaip senatorių, taip ir paslų palatoje. Dalyku pašnekų buvo visoki nepilningai iki tam laikui išgvaldyti punktai, paliečianti uniją, kaip: apie apgynimą viešpatystės, apie monėtą, apie Inflantus, apie vietą bendro seimo, apie vietas, kurias turi užimėti senate lietuviškieji didikai, dvasiški ir svietiški, apie rinkimus karaliaus ir tt. Monėta dėl Lenkijos ir Lietuvos priimta tapo bendra, beje vienokia pagal svarumą, vertybę ir antrašą. Vieta dėl businčių seimų paskirta tapo Varšavoj. Inflantai patvirtinti tapo kaip bendra valdyne, o prisieką jų atstovai turi sudėti lenkiškam karaliui. Vietos Lietuvių ir senate, ir paslų trobėsyje tapo paskirstytos tarp lenkiškų urėdininkų ir paslų, rodė ne be tulų ginčų ir nekantantumų (pvd. dėl vietos paslams Vilniaus vaivadytos). Bet karščiausius ginčus sukėlė ir didžiausią dalį laiko prarijo klausimai apie apgynimą suvienytos viešpatystės. Visi tie klausimai galiausiai susibėgo į vieną: į projektą užlaikymo ir eikvojimo ketvirtos dalies įėmimų iš karališkų dvarų, nėra paslų trobėsys atmetinėjo visas kitas mokestis ir rinkliavas ant užlaikymo kariumenės, tiesiog išreikšdamas nenorą aukauti dėl šito reikalo ką nors iš savo turtų. Diduma senatorių nenorėjo svarstyti paslų projektą, palikdama paskarbiui vedimą to reikalo, kaip kad seniaus. Bet senato suėjime 6 d. liepos karalius, pataikaudamas šlėktai, pristojė prie mažumos. Tada Sandomieriaus vaivada pareikalavo suskaitymo balsų; ant to atsiliepė archyviskupas – pirmas. Tarp jų kilo vaidas.

— Pon vaivada! tarė karalius. — Ir pirmiau tavę ant šitų krėslų sėdėjo ne mažai tokių, kurie stengėsi pabalnoti mane, bet dovanai. Ir tu to nemėgink.

Vaivada. „Vis tai man tenka už šitą kunigą; bet aš tau, kunige, už tai atmokėsiu“.

Archyviskupas. „Tai tu man keršini?“

Vaivada. „Teip, keršinu“.

Archyviskupas. „Mylimiausias karaliau, apskelbiu tamistos didybei, kad pons vaivada man keršina. Aš nesibijau jo, bet prašau tamistos didybės ir jusų, ponai senatoriai, atsiminti, kad jis man keršina“.

Zborovskis su piktumu išėjo iš senato; paskui jį išėjo keletas kitų senatorių. Nežiurint ant to, projektas laikymo ir eikvojimo ketvirtos dalies parėjo ant apsvarstymo. Bet kilę iš čion ginčai ir priekabės, apskelbtos paslų trobėsio, tapo karaliui šaltiniu visokių kartumų, lyg kad kaip užmokėsnis už jo per didelį pataikavimą šlėktai. Tarp kitko paslai užpuolė už paskyrimą urėdų atskirų karališkų paskarbių Mozurijoje ir Prusuose ir reikalavo jų panaikinimo. Taip gi reikalavo, kad visa ketvirtoje dalis karališkų stališkų įėmimų taptų aštriau išrenkama naudon respublikos, beje idant jį pilningai ir tikrai įplauktų į viešpatystės yzdą iš visų tokių lobių,

keno jie nebutų lyglaikiniamė valdyme ar kam užstatyti nebutų (karalystėje, bet ne Lietuvoje). Karalius išreiškė savo nepasiganėdinimą iš tokio reikalavimo. Jis sakė, kad jo dovaną iš geros valios (netvirtą dalį) jam jau uždėjo kaip pareigą ir kad atima nuo jo įstatymišką jo turtą. O galų gale jis tikrino, kad jis negalys nuo nieko atsisakyti atstovams tautos. Parodęs ant savo gerklės, karalius suėjime 8 d. liepos su ašaromis ištarė: „Jeigu jūs prašytumėte nuo manęs ir to kaklo, tai aš pasirengęs jį atiduoti jums“. Paslai ištarė karaliui dėkingumą už jo pasitrusimą dėl respublikos, ypatin-gai už uniją, vienok užsispyrę varėsi netik ant atgavimo ketvirtos dalies, bet ir ant pilno jo užmokėjimo už pėreitus metus. Gresė nesvarstysė jokių reikalų, iki jų reikalavimai netaps užganėdinta. Karalius ant galo ant visoko tiko, bet prašė palaukti užmokėjimo, nėra dabar neįstengia užmokėti. Paslai sutiko, bet prašė pagalvojimo. Senatoriai mėgino atsiliepti, kad nepritinka reikalauti pagalvojimo nuo savo viešpaties. Karalius pasiėle duoti pagalvojimą ketvirtos dalies likusiose trijose dalyse savų įėmimų. Galop seimo lenkiški paslai buvo ėmę reikalauti, idant mokestys iš karališkų dvarų ant kariumenės taptų paplatintos taip gi ant Lietuvos. Bet lietuviški paslai atsiliepė, kad pas juos ant kariškų išleidimų iš kožo kiemo mokasi sidabrinė, kurios nėra Lenkijoje. Drauge su tuomi klausimu svarstomi buvo ir kiti, kurie taip gi sukeldino daug ginčų ir nepasitenkinimų. Taip paslai rusiškos vaivadytos dovanai reikalavo, kad taptų išnaikintas muitas, apsunkinantis Galicijos druskos kasyklas.

Daugelis dar dalykų pasiliko nenuspręsta; o tuomi tarpu vis garsiaus ir garsiaus girdėjosi skundai paslų ant prasitėsimos seiminės sesijos ir jų galutinį perilsimą; vis smarkiaus jie kreipėsi prie karaliaus su prašymu, kad atidėtų kitus reikalus iki tolesniam seimui. Galiausiai, karalius ir senatoriai išklausė šitų prašymų, 11 d. rugpjūčio tapo paskirtas atsiveikinimas paslų su karaliumi. Bet vos paslų maršalkas, Čarnkovskis, apsirėgęs drugiu, ėmė sakyti atsiveikinimo kalbą, kaip jam bloga pasidare, ir jį laukan išvedė. Paslai kreipėsi prie žinomo tarp jų kalbėtojo, Peremyšiaus teisdario Valentino Oriechovskio, ir nuoširdžiai prašė jo, kad pasakytų atsiveikinimo kalbą, idant neatidėlioti užbaigimo seimo iki rytojui. Bet Oriechovskis atsisakė kalbėti be prisirengimo. Atsiėjo vėl susirinkti ant rytojaus, 12 d. rugpjūčio, penktadienyje. Suspejęs atsipeikėti, Čarnkovskis pasakė ilgą kalbą, kuri traukėsi per dveją adynų. Įtalpa jos labiausiai susidėjo iš pagyrimų ir dėkingumo karaliui dėlto, kad jis su garbe užbaigė taip svarbų darbą, beje uniją, kurią užbaigti nebuvo pasisekę jo pirmtakams. Toliau jis pertikrinėjo karalių, kad užlaikytų čielybėje dvi suvienyti viešpatysti ir duotų energišką atspirtį kaip Moskvos kniaziui, taip ir kitiems neprieteliams. Ant užbaigos meldė dieviškos palaimos dėl karaliaus ir prašė dievo, kad užlaikytų jį ilgai geroje sveikatoje. Karalius atsiliepė tokiam pat tone; prašė ateitėje pasirupinti aprinkti gerą viešpatį, kada gi jis pats nepalieka po savęs vyriškų ainių. Tarp kitko ištarė nusiminimą, kad jam viešpataujant atsirado daug naujų tikėjimų, ir savo viernumą tikėjimo, rods ne su prievarta, bet „su pagalba visagalingojo dievo“. Užbaigdamas prašė senatorių ir ricierijos nerugoti ant jo už tai, kad jis nemokės ketvirtos dalies nuo senųjų sumų, kurios

jam priklauso iš dvarų mozurijoje, karalystėje ir lietuviškoje kunigaikštystėje, kadą gi seimas iš savo pusės nenutarė jokio patikrinimo dėl jo šeimynos (geriaus sakant dėl seserių). Pasibaigus kalbai, paslaidėjo prie karaliaus ir bučiavo jam į ranką.

Idant užbaigti apie Liublino seimo darbus, reikia pridurti, kad tas seimas dėl Lietuvos dar atsižymėjo tuomi, jog paskirta tapo komisija peržiūrėjimui, papildymui ir pataisymui lietuviškų įstatymų, susidedanti iš šitų ypatų: Vilniaus vyskupas Valerijonas, Žemaitijos kaštelionas Melchioras Šemiotas, liet. vėliavnešis M. Dorogostaiskis, Žemaitijos maršalkas Luk. Svirskis, liet. priedvarinis maršalkas Ben. Juraga, Vytebsko pakamarinis P. Sakalinskis, liet. Brasėių teisdaris Kerdiejus Kryčevskis, raštininkas Vilniaus vaivados And. Maškavyčius, ir Vilniaus vaitas Aug. Rotundus¹⁾, zinovas dvasišku ir svietišku tiesų.

Teip tad užsibaigė garsusis Liublino seimas, patekęs per iščius 9 mėnesius ir užbaigęs darbą lenkiškai lietuviškai rusiškos unijos, kurs darbas pradėtas buvo dar pabaigoje XIV šimtmečio. Jis teip ilgai ir teip laipsniškai kreipėsi į vieną pusę, jog užbaigta jo negalėjo būti paabejojama. Vyriausios unijos ramsčiu, zinoma, buvo sukatalikėjusi ir sulenkėjusi dynastija, kuri apart gan drutos, beveik absoliutiškos, valdzios didžioje kunigaikštystėje Lietuvos turėjo savose rankose dar galingą įrankį pavidale viokeriopų urėdų ir žemiškų lobių, davinejamų šlėktai ant tuomlaikinio panaudojimo. Toliaus, pasisekimui unijos nemažai gelbėjo tulas nesutikimas tarp lietuviškai protestoniškosios ir rusiškai stačiatikiškosios aristokratijos, o teip gi pastangos lietuviškai rusiškos smulkiosios šlėktos įgyti tokias pat tiesas ir valnastis, iš kokių naudojosi lenkiškoji šlėkta. Moskvos absoliutizmas, perstatomas tuom laik tyranija Ivano Gresmiojo, zinoma, stumė šalin lietuviškai rusišką poniją nuo susiartinimo su Rytine Rusija ir paragino ją dar labiau skverbtiesi prie Lenkijos. Katalikystei nuopulus pačioje Lenkijoje, per pasiplatinimą protestonizmo, stačiatikių aristokratija zinoma nepermatė tuomet didelio pavojaus dėl savos cerkvės nuo susilieimo piet-vakarinių rusiškų skryčių su Lenkija, ir todėl iš tos pusės užtikame vos labai silpną pasipriešinimą. Toji aristokratija buvo lyg apjakusi ir nesuprato, ką zenkline susilieimas rusiškų skryčių su Lenkija ir kaip Lenkai troško, idant jiems taptų atvertos durys dėl užgrobimo ir kolonizavimo turtingų žemių Volynijos, Podolijos, Kijevos.

Visa Lietuva dabar Lenkams atsivėrė, ir Lenkų tautyba laimėjo galingą perviršijimą, tuomi labiau, kad bendrame seime Lenkų tautyba turėjo didelę persvarą. Dabar, zinoma, Kuršas bei Vidžemis, kurie iktam laik prigulėjo prie Lietuvos, pateko po Lenkija teip gi. Su Liublino unija baigiasi

1) Augustinas Rotundus Milesius arba Mileskis, gėmęs iš bajorų, daktaras abejų tiesų, buvo Vilniaus vaitu nuo 1542—1576 m., žmogus turtingas ir didelės įtekmes, giriamas eilėse Janickio ir Royziaus, zinomas iš savo literatiškų darbų Strykovskiui, Kojalavyčiui ir k. Sako, jis esąs parašęs Lietuvos istoriją, ir tą veikalą nusiuntęs Mik. Radivilui 1560 m. Svoj gramotaj Radivilui jis tuomsyk teip rašė: „Haec omnia, quae credidi esse Patriae necessaria, quae scribere mihi fas erat, vobis exponere arbitror: vestrum iudicium non de mea voluntate, sed de opere exoro“. Toji jo istorija gulėjusi Nesviežiaus bibliotakoje, ir ar dingo laike maskolių užėmimo, ar gal pelyja kur Peterburgo archyvuose? Kiti Rotundo rankraščių tur-but sudagė drauge su evangeliška bažnyčia Vilniuje 1682 m.

Lietuvių tautos atskira istorija. Ilgiaus negu 200 metų Lenkų tautyba valdė dabar Lietuvių bei Rusų tautas, ir tie šimtmečiai priguli prie Lietuvos tamsių ir nelaimingų laikų. Lietuvių bei Rusų tautos pasmerkotos pasiliko kaipo žemionių arba chlopu tautybos, o kalbos jų—tai vergų kalbos! Protestonų tikyba Lietuvoje tapo išnaikinta, o stačiatikiams Rusams antmesta bažnytinė unija, teip jog jie pastojo pus-katalikiais. Žemoji žmonių luoma tapo baisiai prislegta niaujama, kaip retai kur kitur Europoje! Rods kilo maištai Lietuvoje ir Rusijoje, bet juos nusmaugė su atkerštu. Uždėta tapo ant Lietuvių našta baudziavų.... Tai yra „Jagėliunų ideja“, randama pas Lenkų istorikus, beje tai ideja prispaudos, neteisningumo ir nežmoniškumo. Aristokratizmas ir ježuitizmas plačiai patvino po šalį ir suaugo į ypatingą galybę po Liublino unijos, ypačiai Lietuvoje. Tai buvo Lietuviams istoriškuoju atmokesčiu už išgležimą ir netaupymą savos tautystės!

Su puolimu Lietuvos viešpatystės prazuvo teip gi lietuviškosios aristokratijos patrijotizmas. Kozna šeimyna laikė savo reikalus augščiau už interesus viešpatystės. Kilo partijos, kurios viena kitą naikino, nežiurint į respublikos blėdį. Magnatai mylėjo brangius valgius ir vynus, šokius ir pokičius, minkštą gyvenimą. Teisdariai rupinosi apie gerus pietus ir česnis labiau, negu apie tiesos sprendimą. Lenkija už tai susilpnėjo, ir kaimynai be drovos ją išdraskė. Tai gi jau Liublino unija pasėjo aną sėklą, kuri galiausiai pačiai Lenkijai parupino begarbę supindėjimą.

Jau laike, kada Lenkai, priglausdami prie savos šalies didelius plotus piet-vakarines Rusijos, pakilo ant augšto laipsnio polytiško galingumo, jie pasirodė trumparegiais beėsa, nesa jiems truko viešpatystės instinkto prietikiuose su jų šiauriniais ir vakariniais susiedais, beje Vokiečias. Tame pačiame Liublino seime, įpėdiniu prusiškojo ercoke, kurs leniškai prigulėjo nuo Lenkijos, karalius patvirtino Brandenburgijos skirt kunigaikštį Albrechtę Friderikį. Nors tasai kaipo Prusų ercoкас ir sudėjo lenišką prisieką karaliui Lenkijos Liubline 19 d. liepos, bet geriems viešpatystės vyrams nesunku buvo permatyti, ant ko išeis toks suvienijimas rankose vieno namo dviejų vokiškų valdynių, kurias skyrė viena nuo kitos lenkiškai prusiškos provincijos. Nekurie Lenkų paslai iš tos priezasties (suėjime 6 d. liepos) buvo beužvedą kalbą apie tai: ar naudingas bus respublikai toks žingsnis ir ar nebus kokios jai skriaudos iš to? Bet tolygus balsai neatkreipė ant savęs rūpestingesnės atydos.

Istoriškame išsiplėtojime paties lenkiško seimavojoimo, tasai Liublino seimas teip gi turėjo svarbų ženklumą. Jame pastaru kartu užtikame liekanas miestų atstovystos, beje du paslu nuo Krokuvos, ir nuo to laiko seimai įgyja vienatini šlėktišką pobudį. Toliaus jau galutinai seimas perskyla į du trobėsiu, senatorių ir paslų. Ans susideda iš vyskupų, vaivadų, maršalkų, kanclerių, paskarbių, iš vyresnių ir mažesnių kaštelionų. Bet žemesniejie kaštelionai tame laike užima dar ne su visu apsklemtą padėjimą; nes užtikame juos tai senate, tai trobėsiuje paslų. Senatorių svarstymai buvo laikomi prie uždarytų durų, beje pašaliniai prieregiai nebuvo prileidžiami; o paslų svarstymai, atbulai, buvo vieši. Svarbiuose klausimuose abudu trobėsiu rinkosi į vieną suėjimą. Paduodant

(Toliau bus)

Kiek gali nukęsti pametusieji unija.

Jeigu jie vėl neprisirašys ir nepildys savo priderystės.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai ištikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie prieguli, ir kur jie klauso savo viršininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apšleisti ją ir susižadėti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies angliakasyklų darbininkai neturėjo pagabos, valandos apsvaistyti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainų distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, bizniškų kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaike su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūsų viengėniai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolisje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius šanarių galėtų susimąžinti, vietoj ką turėjo pasidauginti.

Labai pertikrinantis apie unijos galybę atsitikimas buvo Harisburge, kur 18 tikrų mainų darbininkų priėmė prisiega kaipo legislatoriai, šanariai ir rednės, išleidžia šiai valstijai tiesas.

Kada jie pastojo kanidatais, mainieriai priėmė juos ir jie

tapo išrinkti. Dabar jie budami legislatoroje, galės prigelbėti mainierius, pasistengdami išleisti tiesas mainieriams naujingas.

Suvienytų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per pasakutines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamiesi mainierius pertikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik-tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 mainierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linksma, kad jie dabar yra n. šanariais, tačiau reikia gailėtis, kad emė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams susaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Imigracijos komisorių raportai rodo, kad vis daugiau ir daugiau mūsų viengėnių ateina į šit šalį kožnus metus ir panašūs raportai yra iš mainų distriktų, kad vis daugiau mūsų viengėnių gauna darbą mainose su kiekvienais metais. Tie vyrai ateina į šit šalį jieskodami geresnių uždarbių, ne kaip jie turėdavo savo gimtiniam krašte ir pasigaminti vagalvesnius namus, ne kaip jie turėjo ten, iš kur atėjo ir tuo pačiu tarpu pasirupinti apie ateitę savo ir vaikų, daug geresnę ir šviesesnę, ne kaip jie turėtų, jei jie pastliktų ten kur jie gimė.

Kietųjų anglių kasyklų darbininkai dabar turi progą prisirašyti prie unijos, kokios da niekad neturėjo. Proga palausyt patarimo viršininkų. Viršininkai tuluose distriktnose šankia viešus susirinkimus ir aiškina žmonėms, kaip reikalinga turēt stiprią uniją, paplatinginti ją teip, kad iš mokesčių susidėtų streika fondas ir visokiam atsitikimui, kad savininkai turėtų ją pripažinti ir taikintis su darbininkais.

Mockaus teatrališka kompanija loš tose vietose:

Edwardsville, Pa. naudai S. L. A. 1 kuopai salėje S. Paukščio, Kovo 2, 3 ir 4 d. 1907 m. Bus rodytos šios veikmės per 3 vakarus: Dinamito pabirkas, Žydas zuvininkas, Ženybos su penkais doleriais. Nusibankrutijimas jauniko, Gydytojas ir dainorius iš Peterburgo. Liurbe darbas.

Wilkes-Barre, Pa. salėje A. Genio, 5 ir 6 Kovo.

Luzerne, Pa. salėje James Williams 7 ir 8 Kovo.

Plymouth, Pa. bažnytinėje salėje naudai bažnyčios 9 ir 10 Kovo.

Exeter Borough, Pa. salėje M. Griškonio 11 ir 12 Kovo.

Mt. Carmel, Pa. lenkų bažnyčioje 16 ir 17 Kovo.

Shenandoah, Pa. lietuviškoje bažnyčioje, naudai bažnyčios 18 ir 19 Kovo.

Užprašome visus lietuvius atsilankyti ant puikaus perštamio. Prasidės 8-tą val. vakare. Tikietas 25c. vaikams 15c.

„Kova“

Didžiausias lietuviškas socialistų savaitinis laikraštis, dvigubai nuo Naujų Metų padidintas, pilnas gražių ir naudingų straipsnių, apysakų, eilių ir šiaip jau geros sveikos medegos. Žinios apie darbo žmonių judėjimą visame sviete. Redomas drąsiai, radikališkai ir pagal naujos galdynės dvasę. Mokeliškas ir vienok kiekvienam suprantamas. Prekė metams Amerikoje ir į visus kraštus svieto.....\$2,00 Adrisas: „Kova“

1418 So. 2-nd str., Philadelphia, Pa.

Ant randos ar pardavimo:

Farma 30 akrių žemės su gerais namais, geras vanduo ir kalnas brangių pieskų, netoli nuo marketo. Del tolimesnių žinių kreipkitės pas

R. L. Cannon,
10. N. Franklin st.
Wilkes-Barre, Pa.

Krutančių paveikslų mašina.

Parodo scena didžiosios karės mas'oliu su Japonais. Si scena koleruota ir parodo bombardavimą Port Arthur, Japonai išsikele Pingyang, ir daugelis kitu. Didamas prišakio mašinos 8 per 12 coliu ir gera praktiška mašina parodymui krutančių paveikslų su preke 50c.

John Page, Box 1102
Salt Lake City, Utah.

Ant pardavimo.

Farmą parduoda su gera žeme, nauja stuba ir kluonas su tvartu.

Ant pardavimo namai geroj vietoj ant gyvenimo, dėl dviejų šeimynų ir vienos.

Ant pardavimo lotai Hildale, naujos mainos ir geri darbai. Dasizinkit „Vien. Liet.“ Redakcijoj.

Geri laikai.

Kągi mes vadiname gerais laikais? Didumenė visų žmonių mano, kad geri laikai reiškia: gavimą geros mokesties, turėjimą pasekmę užsiėmimo, todėl sakant, turėjimą daug pinigų. Jeigu gi vienok geresnę atydą atkreipsime, tai pamatysime, kad pinigai, lengviau uždirti yra ir lengviau išleidžiami; kada turime daugiau pinigų tada jieskome visokių pasilinsminimų; tuomet nepaisome ant savo sveikatos, o ji buva gana tankiai ligos užpuolama. Žmonės, su išminčia visada padeda į šit kiek savo užpelno ir tokių būdu nesunaudoja visą savo sveikatą. Jeigu gi užpultų juos liga, tada jie tuojuos turi vartoti Trinerio Amerikoniskąjį Elikisyra Karčiojo Vyno kuris greitai sustabdys ligos apšreikšimus ir nedaleis ligai išsplatinti. Net ir tuomet reiktu vartoti tą vaistą, kada jaučiamėsi visai sveikais, idant tokiu būdu palaikyti savo sveikatą ir energiją. Šitas vaistas, sutaisytas iš grynų žolelių ir neturjis savyje nė mažiausios dalelės alkoholiškų medegų, yra geriause gyduole nuo visokių skilvio nešveikimų, net ir nuo tų, kurie yra užsiėsenėje. Žmonės, kuriems reikalinga geras skilvis, gera gromuliojimo organų sistema, apetitas ir gera išveizda, turi be atidėjimo vartoti šitą gyduole.

Gaunamas visose aptiekose, arba pas patį fabrikantą - Juozapą Trinerį 700 So. Ashland ave., Chiago, Ill